

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 395
din 08.04.1998

pentru aprobarea Regulamentului privind auditul ecologic al întreprinderilor

Publicat : 25.06.1998 în Monitorul Oficial Nr. 056   Promulgat : 08.04.1998   Data intrării în vigoare : 25.06.1998

MODIFICAT

[HG275/16.03.06, MO51-54/31.03.06 art.338](#)

[HG283/11.03.2002, MO39/16.03.2002, art. 353](#)

Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă Regulamentul privind auditul ecologic al întreprinderilor (se anexează).

PRIM-MINISTRU

AL REPUBLICII MOLDOVA

Ion CIUBUC

Chișinău, 8 aprilie 1998.

Nr. 395.

Notă

pe parcursul întregului text cuvintele "Departamentul Protecția Mediului Înconjurător", "Președintele comitetului executiv raional, primarul", "Directorul general al Departamentului Protecția Mediului Înconjurător al Republicii Moldova" se substituie, la cazurile respective, prin cuvintele "Ministerul Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului", "Conducătorul organului autorității publice locale", "viceministru al ecologiei, construcțiilor și dezvoltării teritoriului";
[HG283/11.03.2002, MO39/16.03.2002, art. 353](#)

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova nr.395
din 8 aprilie 1998

REGULAMENTUL
privind auditul ecologic al întreprinderilor

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind auditul ecologic al întreprinderilor (în continuare - Regulamentul) este elaborat în scopul executării Legii privind protecția mediului înconjurător, nr.1515-XII,16 iunie 1993, Legii privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației, nr.1513-XII, 16 iunie 1993 și altor acte normative, precum și în scopul stabilirii modalității efectuării auditului ecologic la întreprinderi, subdiviziunile interioare, obiectele și complexele care asigură funcționarea lor.

2. Prezentul Regulament determină bazele efectuării auditului ecologic la întreprinderea în funcțiune, stabilește cerințele față de conținutul documentației de audit ecologic și modalitatea coordonării și aprobării lui.

Auditul ecologic constituie o examinare calificată independentă și evaluare a impactului asupra mediului înconjurător a întreprinderii în funcțiune în scopul elaborării recomandărilor privind diminuarea acestui impact și protecția mediului înconjurător.

3. Cerințele prezentului Regulament sînt obligatorii pentru toate întreprinderile, organizațiile și instituțiile, indiferent de formă organizatorică, juridică, titlul de proprietate și destinație funcțională, la care se efectuează auditul

invenire în forma organizatorico-juridică, a dreptului de proprietate și deslășăia funcțională, la care se efectuează auditul ecologic.

4. Inițiatorii ai auditului ecologic al întreprinderii pot fi:
organele republicane și zonale de control ecologic;
organele administrației publice;
cetățenii, organizațiile obștești;
organele procuraturii și judecătorești;
instituțiile bancare, agenții economici (inclusiv întreprinderea respectivă).

Decizia efectuării auditului ecologic o ia organul central de protecție a mediului înconjurător în comun cu întreprinderea în termen de 45 zile de la data depunerii cererii.

5. Materialele privind auditul ecologic pot fi elaborate de organizațiile și instituțiile, în regulamentul cărora este prevăzut acest gen de activitate și care dispun de certificat de competență, eliberat de către Departamentul Protecția Mediului Înconjurător.

[Pct. 5 modificat prin HG283/11.03.2002, MO39/16.03.2002, art. 353]

6. Executorul auditului ecologic perfectează documentul respectiv, în baza contractului încheiat cu întreprinderea în funcțiune, în conformitate cu prezentul Regulament și anexele nr.1 și 2.

7. Drept temei pentru luarea deciziei privind necesitatea efectuării auditului ecologic pot servi:

— datele care demonstrează gradul sporit de impact al întreprinderii asupra mediului înconjurător și sănătății populației;

— insuficiența informației ce caracterizează impactul întreprinderii asupra mediului și sănătății populației, ceea ce complică efectuarea unui control ecologic de stat;

— necesitatea determinării gradului de impact asupra mediului și sănătății populației în scopul optimizării cheltuielilor economice, ecologice și sociale.

Auditul ecologic vor fi supuse:

1) obiectele și genurile de activitate enumerate în capitolul X al

Regulamentului cu privire la evaluarea impactului asupra mediului înconjurător (anexă la Legea privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător nr.851-XIII din 29 mai 1996);

2) obiectele proiectate și date în exploatare fără a dispune de avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat.

În caz de necesitate, prin decizia autorității centrale pentru protecția mediului înconjurător, auditul ecologic pot fi supuse și alte obiecte și activități ce poluează mediul înconjurător.

8. Finanțarea auditului ecologic pentru obiectele specificate la punctul 7 subpunctul 2) se pune în sarcina întreprinderii.

[Pct.7-8 modificate prin HG275/16.03.06, MO51-54/31.03.06 art.338]

[Pct.7-8 modificate prin HG275/16.03.06, MO51-54/31.03.06 art.338]

7. Drept temei pentru luarea deciziei privind necesitatea efectuării auditului ecologic pot servi:

— datele care demonstrează gradul sporit de impact al întreprinderii asupra mediului înconjurător și sănătății populației;

— insuficiența informației ce caracterizează impactul întreprinderii asupra mediului și sănătății populației, ceea ce complică efectuarea unui control ecologic de stat;

— necesitatea determinării gradului de impact asupra mediului și sănătății populației în scopul optimizării cheltuielilor economice, ecologice și sociale.

— Auditul ecologic obligatoriu vor fi supuse:

— 1) obiectele și genurile de activitate enumerate în capitolul X al

Regulamentului cu privire la evaluarea impactului asupra mediului înconjurător (anexă la Legea privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător nr.851-XIII din 29 mai 1996);

— 2) obiectele proiectate și date în exploatare fără a dispune de avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat.

— În caz de necesitate, prin decizia autorității centrale pentru protecția mediului înconjurător, auditul ecologic pot fi supuse și alte obiecte și activități ce poluează mediul înconjurător.

8. Finanțarea auditului ecologic se pune în sarcina întreprinderii.

9. În caz de necesitate, auditul ecologic repetat poate fi efectuat după expirarea unui termen de cel puțin 5 ani.

II. Scopul și principiile efectuării auditului ecologic

10. Auditul ecologic are următoarele scopuri:

evidența și evaluarea activității și dărilor de seamă a agenților economici cu scopul de a determina corespunderea lor actelor normative în vigoare, standardelor, regulilor, cerințelor de asigurare a securității ecologice, relevarea încălcărilor privind caracterul natural al stării componentelor mediului înconjurător, care au condus la degradarea lor sau la înrăutățirea condițiilor de viață ale populației și la risc ecologic, în genere, legate de activitatea întreprinderii sau a subdiviziunii ei funcționale;

autocontrolul asupra consecințelor ecologice ale activității întreprinderii în scopul prevenirii și lichidării încălcărilor comise ale normelor și regulilor de protecție a mediului;

determinarea posibilităților și direcțiilor activității ulterioare a întreprinderii pe teritoriul concret (menținerea regimului vechi de lucru, reconstruirea, modernizarea, reprofilarea, conservarea, lichidarea unor secții, sectoare, obiecte aparte sau a întreprinderii în ansamblu).

11. Auditul ecologic servește drept instrument de control al întreprinderii conform legislației ecologice și cerințelor tehnice de protecție a mediului înconjurător.

Principiile de bază ale auditului ecologic sînt:

a) examinarea în ansamblu și în interconexiune a tuturor aspectelor ecologice pozitive și negative în activitatea întreprinderii;

b) accesul populației la informație și participarea ei la procedura efectuării auditului ecologic;

c) responsabilitatea beneficiarului și elaboratorului (executorului) auditului ecologic privind veridicitatea informației;

d) responsabilitatea tuturor participanților pentru consecințele realizării propunerilor auditului ecologic.

12. Auditul ecologic se efectuează în baza:

a) actelor legislative și normative în vigoare, materialelor metodice și instructive, elaborate de către organele centrale de protecție a mediului înconjurător și ocrotirii sănătății;

b) caracteristicilor tehnice și ecologice ale activității economice a întreprinderii, inclusiv a datelor privind: necesitățile în resurse (minerale, organice, acvatice, biologice, de muncă); consumul specific de materiale (la o unitate de bunuri principale fabricate și în total pentru întregul volum); asigurarea cu transport;

volumul emisiilor substanțelor nocive în aerul atmosferic, evacuării apelor reziduale, depozitării pe teritoriul întreprinderii a deșeurilor de producție și consum, înhumării lor la poligoanele specializate, înmagazinării în halde, bazine pentru reziduuri ș.a.;

valorile specifice ale substanțelor nocive emise (la o tonă de producție fabricată sau la o tonă de materie primă prelucrată);

analiza datelor privind calitatea mediului înconjurător în zona de activitate a obiectelor întreprinderii;

datele relative privind tehnologiile folosite și cele înaintate cu profil asemănător;

c) datelor conform monitoringului cu privire la starea mediului înconjurător în localitatea unde este situată întreprinderea;

d) rezultatelor cercetărilor științifice și altor lucrări privind perfecționarea soluțiilor tehnice, tehnologice și ingineresti, realizarea cărora va asigura asanarea mediului ambiant;

e) datelor statistice privind activitatea întreprinderilor în domeniul protecției mediului înconjurător și dinamicii morbidității populației orașului (localității), analizate de organele protecției mediului înconjurător și ocrotirii sănătății.

13. Rezultatele auditului ecologic al întreprinderii se prezintă în avizul privind auditul ecologic al întreprinderii (anexa nr.2).

III. Modalitatea realizării procedurii auditului ecologic

14. Programul auditului ecologic include:

a) colectarea datelor inițiale privind aspectele tehnologice și ecologice ale activității întreprinderii și starea mediului înconjurător în teritoriul amplasării ei și teritoriile aferente;

b) efectuarea cercetărilor științifice în scopul completării informației pentru evaluarea impactului.

15. Auditul ecologic include:

evaluarea impactului în baza rezultatelor cercetărilor științifice, analiza comparabilă a tehnologiilor utilizate, determinarea criteriilor stării mediului natural (indicilor de evaluare), elaborarea unui set de măsuri recomandate, inclusiv tehnologice, organizaționale, care ar asigura reabilitarea mediului natural și îmbunătățirea condițiilor de trai ale populației;

întocmirea avizului privind auditul ecologic al întreprinderii (anexa nr.2);

expertiza ecologică, sanitaro-epidemiologică a materialelor auditului, aprobarea lor definitivă.

16. Materialele aprobate ale auditului ecologic servesc drept bază pentru:

organizarea sistemului monitoringului de producție, departamental și național;

modificarea mecanismului economic de utilizare a resurselor naturale la întreprinderea examinată;

calcularea volumelor (limitelor) admise de substanțe poluante evacuate în mediul înconjurător, de depozitare a deșeurilor de producție și consum, mărirea plăților pentru impactul respectiv;

elaborarea argumentării tehnico-științifice de dezvoltare continuă a întreprinderii, care ar include un set de măsuri tehnologice, ecologice și sociale.

17. Realizarea recomandărilor auditului ecologic o asigură:

întreprinderile cursoare auditului ecologic.

întreprinderile supuse auditului ecologic,

structurile economice (companii, societăți pe acțiuni, holdinguri), în componența cărora sînt incluse întreprinderile; organele bancare care acordă credite, întreprinderii în scopul protecției mediului.

18. Controlul asupra realizării recomandărilor auditului ecologic este exercitat de către Departamentul Protecția Mediului Înconjurător, subdiviziunile lui, (Inspectoratul Ecologic de Stat cu agențiile ecologice zonale), organele administrației publice locale.

IV. Cerințele generale față de etapele efectuării auditului ecologic

19. Sarcina privind efectuarea auditului ecologic trebuie să includă:

informația de bază despre întreprindere: sediul, adresa poștală, profilul, tipul de proprietate, lista subdiviziunilor interioare (secții), sursele de apă, de energie termică, bazinele pentru reziduuri, dispozitivele de acumulare a deșeurilor solide și lichide de producție și de consum, tipurile și volumul producției de bază (conform datelor ultimului an gestionar);

informația despre decizia privind efectuarea auditului ecologic (cînd și de cine a fost adoptată);

denumirea organizației - executorul principal al auditului ecologic;

datele privind necesitatea colectării informației inițiale;

termenele de executare a auditului (începutul, sfîrșitul);

costul orientativ al lucrărilor de audit;

lista documentelor care urmează a fi întocmite în procesul auditului.

20. La etapa elaborării programului de efectuare a auditului ecologic al întreprinderii se efectuează analiza informației obținute privind consecințele ecologice rezultate din activitatea întreprinderii.

Structura programului se elaborează în conformitate cu anexa la Legea privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, Regulamentul cu privire la evaluarea impactului asupra mediului înconjurător și alte acte normative în domeniul protecției mediului înconjurător și ocrotirii sănătății.

21. Modalitatea efectuării auditului ecologic, cerințele generale față de materialele auditului ecologic.

1) Auditul ecologic se exercită în conformitate cu Programul efectuării auditului ecologic al întreprinderii (anexa nr.1) și se bazează pe datele privind starea mediului, obținute în urma măsurărilor directe în natură și în baza rezultatelor investigațiilor, care evidențiază impactul antropogen cumulativ, direct și indirect.

2) În procesul auditului:

a) se efectuează:

analiza stării ecologice a componentelor mediului înconjurător;

inventarierea surselor de impact ale substanțelor nocive, de impact fizic ș.a.;

b) se determină:

toate tipurile de impact ale întreprinderii asupra componentelor mediului ambiant;

consecințele ecologice, sociale și economice ale activității întreprinderii;

c) se elaborează:

propunerile privind acțiunile tehnice, tehnologice, ecologice orientate spre asanarea mediului înconjurător, îmbunătățirea condițiilor ecologice și de trai ale populației;

recomandările privind regimul de perspectivă al întreprinderii și perfecționarea (crearea) sistemului monitoringului de producție și de stat.

22. Modalitatea studierii stării componentelor mediului ambiant.

1) Caracteristica mediului natural al raionului unde este situată întreprinderea:

particularitățile climaterice (tipul climei, insolația, vîntul, precipitațiile, temperatura aerului);

caracteristica hidrologică - balanța hidrică a teritoriului, existența surselor apelor de suprafață, regimul de scurgere a lor, caracteristica componentei hidrochimice și impurificării bacteriale, conform normativelor pentru apa potabilă și apa utilizată în piscicultură;

particularitățile geomorfologice;

structura geologică și caracteristicile ingineresti și geologice;

condițiile hidrogeologice, rezervele apelor subterane, caracteristica hidrochimică și condițiile de stratificare;

caracteristica florei și solului, inclusiv existența în zona impactului întreprinderii a spațiilor verzi, parcurilor și masivelor acoperite cu păduri, teritoriilor și speciilor de plante special protejate, incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova;

existența în teritoriile aferente întreprinderii, locurilor, zonelor protejate de stat în care viețuiesc animale sălbatice, a căilor de migrație a lor;

caracteristica peisagistică, analiza posibilităților complexului natural de a se autopurifica și autorestabili.

2) Caracteristica întreprinderii:

lista secțiilor, sectoarelor, producțiilor de bază și auxiliare, volumele și tipurile de producție; amplasarea obiectelor pe teritoriul întreprinderii; necesitatea în resurse (tipurile, volumele, sursa, modalitatea de transportare), bilanțul material; caracteristica terenului atribuit, inclusiv a teritoriului destinat organizării amenajării zonei sanitare de protecție; sursele de aprovizionare cu energie, apă și căldură; resursele de muncă; importanța socială și economică a întreprinderii pentru localitate.

3) Impactul asupra aerului atmosferic:

poluarea chimică:

a) caracteristica surselor staționare de emisii și degajări ale substanțelor chimice:

caracteristica utilajului producției de bază și auxiliare, care constituie sursele de emisii ale substanțelor nocive; comparația, conform indicilor absoluți și specifici, de emisie și degajare a substanțelor nocive cu volumele adoptate pentru tehnologia respectivă cu utilizarea celor analoage de peste hotare; scoaterea la iveală a cauzelor de depășire a normativelor de emisie și degajare a substanțelor nocive în aerul atmosferic;

determinarea nivelului de impact al surselor de degajări asupra gradului de poluare a stratului inferior al aerului atmosferic adoptat ca normativ pentru zona sanitară de protecție a întreprinderii, a masivelor locative, terenurilor aferente unde sînt situate grădinițele de copii și instituțiile curative.

În aceste scopuri se folosesc:

datele posturilor de observări;

valorile calculate ale cîmpurilor de impurificare a aerului atmosferic, obținute în urma calculelor de dispersare a substanțelor poluante, inclusiv datele cercetărilor în zona de ardere pe rută, în zona sanitară de protecție și în zona de trai;

analiza datelor situațiilor de avarie la întreprindere și nivelul de impurificare a aerului atmosferic înregistrat de către posturile de observare;

analiza eficacității măsurilor tehnice, tehnologice, ecologice efectuate de întreprindere în scopul micșorării volumelor și toxicității emisiilor;

b) evaluarea impactului transportului, care efectuează transportarea producției întreprinderii, reieșind din datele "Pașaportului ecologic al întreprinderii industriale", STAS-17.0.0.04-90.

4) Impactul fizic:

a) stabilirea și studierea surselor impactului de zgomot, electromagnetic, vibratoriu, precum și a impactului radiației ionizate, inclusiv:

utilajului tehnologic și de laborator și al proceselor tehnologice;

aparaturii, instalațiilor ce conțin radionuclide sau alte surse de radiație ionizate etc.;

b) stabilirea zonelor de impact (în locurile de manifestare a lor):

zgomotului pe teritoriul întreprinderii, în masivele locative, grădinițele de copii, instituțiile curative, zonele de agrement etc., întocmirea hărților;

radiației electromagnetice;

iradierii ionizate;

c) analiza eficacității măsurilor întreprinse de către întreprindere pentru a micșora intensitatea impactului fizic (măsurile antizgomot și antivibratoare, regimuri speciale de funcționare a instalațiilor de radiolocație, restricții de amplasare a liniilor de transport al energiei electrice, alte măsuri).

5) Impactul asupra apelor de suprafață și subterane. Protecția resurselor acvatice.

Caracteristica sursei de aprovizionare cu apă:

denumirea;

amplasarea, distanța de la întreprindere;

tipul prizei de apă (de albie, lângă albie, de mal, subterană), capacitatea (m³/oră);

existența zonei sanitare (I, II, III), volumele normative, de calcul și de facto;

datele privind rezervele apelor subterane utile; datele generale

privind stratul acvifer (adîncimea, caracteristica rocilor-magazin, numărul sondelor, adîncimea, productivitatea);

indicii calitativi privind starea apelor de suprafață și subterane, inclusiv conform datelor posturilor de observare.

Analiza sistemului de aprovizionare cu apă și evacuare a apelor reziduale de la întreprindere:

a) procesele tehnologice care au la bază folosirea resurselor acvatice și, volumul apei utilizate;

b) cerințele față de calitatea apelor utilizate;

c) consumul total de apă pentru necesitățile de producție și comunale, inclusiv:

folosirea apei potabile (m³/oră);

folosirea apei potabile (m³/ora),
sisteme de circuit închis: volumul apei folosite în procesul de producție, în alte scopuri, volumul apei folosite pentru alimentarea sistemului (m³/oră), inclusiv apă potabilă, pierderi irevocabile (evaporare, scurgeri);
d) sistemul de evacuare a apelor reziduale:
volumul apelor reziduale de producție evacuate (m³/oră), inclusiv conform proceselor tehnologice (secții, sectoare), sistemul evacuării reziduurilor, inclusiv apelor de ploaie;
volumul apelor reziduale comunale evacuate (m³/oră), rețelele de canalizare (proprie, mixte, orășenești);
volumul total de ape evacuate (m³/oră, m³/24 ore);
e) existența și regimul funcționării sistemelor locale și pe întreaga întreprindere de purificare:
componența instalațiilor de purificare;
debitul apelor reziduale;
substanțele poluante, ce se conțin în apele reziduale;
metodele de purificare;
concentrația substanțelor poluante în apele reziduale până la și după trecerea prin sistemul de purificare (inclusiv conform datelor de pașaport, serviciilor de control), determinarea gradului de purificare;
existența și dimensiunile zonelor sanitare de protecție, respectarea cerințelor de regim;
bazinul de apă recipient și volumul de apă purificată folosită (în sistemul irevocabil, la irigații, evacuată în acumuloare, la instalațiile de purificare pe întreaga întreprindere, în sistemul de canalizare orășenesc);
stabilirea în procesul auditului a neajunsurilor în lucrul sistemului, cauzele;
f) balanța apei la întreprindere conform schemei STAS-ului - 17.0.0.04-90, analiza folosirii raționale a resurselor acvatice:
volumul limitelor stabilite de organele de control privind folosirea apei proaspete și evacuarea apelor reziduale;
cauzele de nerespectare a limitelor;
eficacitatea sancțiunilor aplicate față de întreprindere pentru folosirea nerațională a resurselor acvatice.
Analiza impactului întreprinderii asupra resurselor acvatice din zonă:
regimul evacuării apelor reziduale;
conținutul substanțelor nocive în apele reziduale, lista lor, concentrația substanțelor la punctele de evacuare (mg/l);
modificarea componenței (nivelul de impurificare) resurselor acvatice naturale în urma evacuării apelor reziduale de la întreprindere;
analiza situațiilor de avarie, care au avut loc, măsurile de lichidare a avariilor precedente;
analiza posibilităților de a atinge nivelul concentrațiilor maxim admisibile.
Evaluarea factorilor pozitivi și negativi de folosire de către întreprindere a resurselor acvatice:
asigurarea populației cu apă potabilă;
recepționarea și purificarea apelor reziduale de la întreprinderile altor departamente, de la complexul locativ;
modificările negative în ceea ce privește starea resurselor naturale
(pâniile de depresiune, dispariția izvoarelor, degradarea florei, micșorarea resurselor piscicole;
înăutățirea condițiilor de trai a populației, funcționării altor întreprinderi, complexelor de producție;
analiza eficacității acțiunilor ecologice întreprinse de întreprindere și măsurile de folosire rațională a resurselor acvatice.

6) Folosirea și protecția resurselor funciare.
Evaluarea folosirii raționale a resurselor funciare:
a) atribuirea terenului, scopul atribuirii;
b) balanța funciară cu indicarea utilizării terenului conform destinației:
pentru construcții și instalații;
pentru acumuloare de deșuri: halde, gunoști, bazine - evaporatoare etc.;
pentru infrastructura inginerescă (drumuri, comunicații de țevi și linii de transport al energiei electrice);
pentru spații verzi;
alte tipuri de folosință;
c) confruntarea balanței funciare reale și de proiect (la momentul auditului).
Deteriorarea resurselor funciare, impactul asupra solului:
a) caracteristica învelișului de sol: diversitatea teritoriului, proprietățile hidrofizice, chimice și biologice, fertilitatea principalilor tipuri de sol, componența granulometrică a principalelor tipuri de sol și roci;
b) caracteristica și sursele de impact asupra învelișului de sol;
c) modificarea mecanică a solurilor și rocilor, provocată de:
replanificarea suprafețelor și crearea formelor noi ale reliefului (excavații, valuri, halde etc.);
activizarea proceselor erozionale naturale;

d) poluarea chimică a solurilor cu deșeuri de producție și cele căzute din aerul atmosferic, modificarea proceselor geochimice în zona de impact a obiectului, cu menționarea:

compoziției ingredientelor, concentrației elementelor toxice, clasa pericolului;
dinamicii acumulării multianuale și sezoniere și evacuării substanțelor toxice;
valorilor calculate ale conținutului maxim admisibil al substanțelor toxice în deșeurile de producție;

e) analiza eficacității măsurilor de restabilire a solurilor:

volumul total al terenurilor deteriorate;

suprafețele terenurilor recultivate la momentul începutului auditului;

metodele de recultivare utilizate;

eficacitatea măsurilor de recultivare;

eficacitatea măsurilor de combatere a alunecărilor de teren, a eroziunilor.

7) Deșeurile de producție și consum. Impactul lor asupra mediului înconjurător:

a) caracteristica deșeurilor solide de producție și consum:

lista proceselor tehnologice, în urma cărora se creează deșeurile;

tipurile de deșeuri, volumele lor, inclusiv conform formelor de dare de seamă și schemelor de bilanț ale întreprinderii;

particularitățile fizico-chimice ale deșeurilor, inclusiv celor explozibile, existența substanțelor chimice și biologice extrem de nocive, radionuclizilor;

b) schema bilanțului de distribuire a deșeurilor, care reflectă:

folosirea nemijlocită a deșeurilor la întreprindere în calitate de materie primă și materiale sau transmiterea lor în altă parte;

depozitarea temporară a deșeurilor pe teritoriul întreprinderii;

depozitarea permanentă în acumuloare;

neutralizarea, utilizarea și înhumarea deșeurilor pe poligoane speciale;

c) acumuloarele de deșeuri: haldele de roci, gunoștile, bazinele pentru reziduuri, haldele de cenușă și zgură ș.a. Amplasarea lor, suprafețele, volumele, construcțiile ingineresti, modalitatea de transportare a deșeurilor spre locul de păstrare:

respectarea prevederilor de proiect în exploatarea acumuloarelor:

măsurile antipenetrare, volumele de înhumare, de depozitare a deșeurilor, corespunderea acestora limitelor aprobate, faptele de recepționare a substanțelor extrem de nocive și radioactive, sistemul de evacuare a apelor de ploaie, de la topirea zăpezii, apelor de drenaj etc.;

d) sistemul de control asupra stării mediului înconjurător:

existența sondelor de control și a posturilor, care înregistrează starea apelor subterane, aerului atmosferic, funcționarea lor;

organizarea controlului asupra stării solurilor;

analiza datelor, care caracterizează gradul impactului acumuloarelor de deșeuri asupra mediului înconjurător, pătrunderea substanțelor chimice, biologice și altor substanțe toxice în anumiți componenți ai mediului înconjurător, cazurile de depășire a limitelor de amplasare a deșeurilor aprobate pentru întreprinderi, stabilirea cauzelor consecințelor încălcărilor depistate;

e) analiza eficacității acțiunilor ecologice, tehnice, organizatorice, întreprinse pentru diminuarea acestui tip de impact, determinarea necesității de a elabora măsuri suplimentare.

8) Resursele minerale, protecția subsolului, impactul asupra mediului geologic:

a) Impactul asupra mediului geologic, cauzele impactului negativ:

construirea clădirilor și instalațiilor de producție, a drumurilor și rețelelor ingineresti;

încălcarea regulilor de exploatare a rețelelor ingineresti însoțite de evacuarea apelor reziduale de producție, poluarea cu substanțe chimice, biologice în procesele de eroziune tehnogenă;

transformarea antropogenă a reliefului în urma activității întreprinderii;

manifestarea proceselor geologice periculoase de proveniență tehnogenă și naturală - transformarea formelor reliefului, schimbarea nivelului apelor freatice, inundația teritoriului, modificarea particularităților rocilor și calității apelor subterane, procesele de sufoziune și carst, eroziunea irigațională;

modificarea proprietăților solurilor;

analiza eficacității acțiunilor întreprinse pentru diminuarea acestui tip de impact;

b) Resursele minerale, protecția subsolului:

necesitatea întreprinderii în resurse minerale - tipurile, volumele în dinamică în ultimii 3-5 ani;

caracteristica zăcămintelor de substanțe minerale utile, exploatate nemijlocit de către întreprindere, cu menționarea rezervelor de materie primă după categorii, direcții și modul de prelucrare;

existența în structura întreprinderii a subdiviziunilor pentru exploatarea substanțelor minerale utile;

existența în structura întreprinderii a subdiviziunilor pentru exploatarea substanțelor minerale utile, caracterul rațional de folosire a materiei prime: complexitatea folosirii substanțelor minerale utile dobândite.

9) Impactul asupra biosferei, protecția regnului animal și vegetal.

La executarea prezentului compartiment este necesar de a lua în considerare:

locul amplasării întreprinderii;

procesele tehnologice, care influențează componentele biologice ale complexului natural, impactul asupra componentelor biologici;

a) covorul vegetal, starea lui:

descrierea floristică succintă și caracteristica asociațiilor vegetale, dinamica lor naturală, speciile rare, pe cale de dispariție, endemice și de relict, inclusiv cele incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova, starea lor;

modificările depistate ale vegetației, legate de impactul antropic;

stabilirea surselor impactului asupra stării vegetației;

b) pădurile și spațiile verzi ale orașelor:

repartizarea funcțională a spațiilor verzi în localități;

gradul de împădurire, suprafețele spațiilor verzi în localitate;

modificările în componența spațiilor verzi (îmbolnăviri, deprimări, micșorarea diversității componentei speciilor), cauzele acestor modificări;

c) regnul animal:

componența speciilor, numărul, inclusiv rare, pe cale de dispariție, incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova, speciilor de vânătoare și pescuit;

existența locurilor de concentrare, căile și timpul migrației;

constatarea modificărilor în starea faunei, stabilirea cauzelor acestor modificări;

analiza eficacității măsurilor întreprinse în scopul diminuării impactului asupra biosferei.

10) Mediul social.

Evaluarea condițiilor generale de trai ale populației în zona impactului întreprinderii:

particularitățile meteorologice și climaterice ale raionului;

asigurarea cu spațiu locativ, confortabilitatea traiului (transportul, existența locurilor de odihnă, zonelor verzi);

procesele de migrație;

datele demografice;

situația sanitaro-epidemiologică, starea sănătății populației.

Evaluarea impactului activității întreprinderii asupra stării sănătății populației, care locuiește în zona de impact:

a) particularitățile igienei ale substanțelor toxice, ce se conțin în emisiile, deversările, deșeurile de producție și de consum ale întreprinderii din punct de vedere al impactului individual sau în complex asupra anumitor forme de îmbolnăvire a populației, cu indicarea celor mai esențiale patologii;

b) analiza indicilor specifici ai emisiilor, deversărilor, deșeurilor de producție și consum, care se formează și depozitează, calculate pe cap de locuitor;

c) analiza indicilor morbidității și mortalității populației din punctul de vedere al posibilului impact negativ al întreprinderii în cauză;

d) analiza influenței întreprinderii asupra condițiilor de trai ale populației;

aprecierea totală de expertiză a daunei, cauzate stării sănătății populației prin activitatea întreprinderii.

11) Analiza situațiilor de avarie la întreprindere (pentru o perioadă de cel puțin 3 ani).

Cauzele care au provocat situații de avarie, scenariul evoluției.

Proprietățile situațiilor de avarie reieșind din:

indicii concentrațiilor substanțelor chimice nocive în aerul atmosferic, în apele de suprafață și subterane, sol, conform informațiilor serviciilor controlului de stat; sau consecințele de proporții ale acestor situații (pieirea peștelui în bazinele acvatice, afectarea masivelor de păduri etc.);

informația instituțiilor medicale, ce caracterizează creșterea numărului de adresări la medici ale populației adulte și copiilor, acutizarea unor tipuri de îmbolnăviri etc..

Determinarea:

volumelor și concentrației substanțelor nocive, emise în mediul înconjurător;

duratei menținerii condițiilor sanitaro-epidemiologice nefavorabile în localitate (completitatea capturării apei cauzată de poluarea surselor de suprafață și subterane, de poluarea solurilor pe parcelele vilelor și sectoarele din suburbia orașului);

gradul afectării vegetației, inclusiv a semănăturilor culturilor agricole;

cazurile de îmbolnăvire și pieire a speciilor regnului animal, inclusiv celor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova.

Generalizarea materialelor, stabilirea:

teritoriilor, care au suferit cel mai mult în urma avariilor de la întreprinderi;

numărului populației, care a fost maximum afectată.

12) Elaborarea recomandărilor privind înfăptuirea unui set de măsuri suplimentare de protecție a mediului înconjurător și îmbunătățirea condițiilor de viață a populației:

modificarea regimului de lucru și profilului întreprinderii;

implementarea măsurilor de alternativă privind satisfacerea necesităților de producție;

modificarea surselor și tipurilor de materie primă, resurselor de căldură, apă și energie, inclusiv folsoirea deșeurilor proprii și ale altor întreprinderi, înlocuirea completă sau parțială a surselor tradiționale de energie cu cele netradiționale etc.;

măsurile tehnice, tehnologice și de protecție a mediului înconjurător, care ar facilita securitatea ecologică;

măsurile organizatorice, inclusiv de planificare și construcție.

13) Recomandările privind asigurarea economică și finanțarea realizării măsurilor.

Determinarea:

costului preliminar al măsurilor;

surselor de finanțare: mijloacele întreprinderii, creditele, investițiile atrase, inclusiv mijloacele de peste hotare ale fondurilor specializate, mijloacele bugetare.

V. Obligațiile și responsabilitatea participanților la efectuarea auditului ecologic

23. Obligațiile beneficiarului:

organizarea și crearea condițiilor necesare pentru efectuarea auditului ecologic;

finanțarea tuturor procedurilor auditului, dacă nu este stabilită o altă sursă de finanțare;

prezentarea către executorul general a informației depline necesare pentru formarea băncii de date și întocmirea programului de desfășurare a auditului ecologic;

organizarea în comun cu executorul general a tuturor procedurilor auditului ecologic, inclusiv coordonarea și aprobarea avizului privind auditul ecologic al întreprinderii.

24. Obligațiile și drepturile executorului general:

organizarea efectuării cercetărilor necesare;

generalizarea tuturor datelor inițiale acumulate, rezultatelor cercetărilor științifice, efectuarea evaluării impactului;

elaborarea recomandărilor în vederea realizării unui set de măsuri cu privire la neutralizarea impactului întreprinderii asupra mediului înconjurător și sănătății populației, precum și a optimizării situației ecologice în zona de influență a surselor de impact.

Executorul are dreptul la remunerarea neîntârziată pentru efectuarea auditului ecologic după coordonarea și aprobarea avizului privind auditul ecologic al întreprinderii.

Executorul dispune de dreptul de coautor al cercetărilor efectuate la îndeplinirea auditului ecologic al întreprinderii.

25. Beneficiarul poartă răspunderea pentru asigurarea îndeplinirii tuturor recomandărilor, care sînt incluse în documentele rezultative ale auditului și formulate în avizul privind auditul ecologic al întreprinderii aprobat.

26. Participanții la auditul ecologic poartă răspunderea în conformitate cu legislația în vigoare, pentru autenticitatea, plenitudinea și calitatea auditului efectuat și justetea recomandărilor propuse.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind auditul
ecologic al întreprinderilor

Coordonat

Departamentul Protecția Mediului
Înconjurător al Republicii Moldova

" " _____ 199 ____

Aprobat

Întreprinderea supusă
auditului ecologic

" " _____ 199 ____

Ministerul Sănătății
al Republicii Moldova
" " _____ 199 ____

P R O G R A M U L efectuării auditului ecologic al întreprinderii

1. Denumirea întreprinderii _____

2. Particularitățile complexului natural, capacitățile de
autoreabilitare (precipitațiile, caracteristica vîntului (eolitică), existența cursurilor mari de
apă, caracteristicile reliefului etc.)

3. Informația generală despre întreprindere: componența structurală (secții, sectoare), volumul producției de bază și suplimentare, procesul tehnologic, necesitățile întreprinderii în resurse (naturale și sociale), căldură, energie, materie primă și materiale, transport

4. Caracteristica nivelului impactului întreprinderii:

1) Tipul, componența, volumul substanțelor poluante emise în aerul atmosferic, apă, sol, deșeurile de producție (tipul, clasa, toxicitatea)

2) Datele ce caracterizează gradul de impact (conform materialelor statistice):

nivelul poluării aerului atmosferic, apelor de suprafață și subterane, solurilor (în ultimii 3 ani) conform celor mai caracteristici ingrediente pentru întreprindere

nivelul impactului factorilor fizici, remarcat în afara hotarelor teritoriului întreprinderii

evenimentele care indică gradul înalt de impact al întreprinderii asupra mediului înconjurător, dar nerelevante până la capăt și care cer efectuarea auditului ecologic (plîngerile locuitorilor cu privire la anumite încălcări, de către întreprindere, a normelor și regulilor de protecție a mediului înconjurător, avariile mari, care influențează negativ asupra complexului natural și condițiilor de trai ale populației, schimbările stării biocenozelor observate vizual etc.)

5. Datele care necesită precizare, studiu special, cercetările științifice și investigațiile în procesul auditului, teritoriul cercetărilor:

6. Direcțiile principale ale cercetărilor preconizate:

Nr.d/o	Temele	Executanții	Termenele aproximativ	Costul orientativ	Rezultatele așteptate

Executorul general

" ___ " _____ 199__

Executori:

" ___ " _____ 199__

Anexa nr.2
la Regulamentul privind auditul
ecologic al întreprinderii

APROBAT

Președintele comitetului executiv
raional, primarul

Semnătura

APROBAT

Conducătorul întreprinderii

(funcția conducătorului)

Semnătura

COORDONAT
Directorul general al Departamentului
Protecția Mediului Înconjurător al
Republicii Moldova

(semnătura)

" ___ " _____ 199__

AVIZUL
privind auditul ecologic al

întreprinderii

_____
_____
_____
_____
(orașul, localitatea)
_____

1. Auditul este efectuat de:
organizația-executor general

_____
(denumirea, recuzitele)

cu participarea _____
(organizația coexecutoare, denumirea, recuzitele,

_____

experții-consultanți, numele, prenumele, funcția,

_____

gradul științific)

2. Materialele au fost coordonate cu:

_____
(denumirea, numărul și data avizului)

a) Întreprinderea

_____
(denumirea, adresa poștală)

_____

siuată _____

_____
(orașul, localitatea)

b) Apartenența departamentală, tipul de proprietate

c) În ce bază s-a efectuat auditul:

decizia adoptată de organele executive, Departamentul Protecția Mediului Înconjurător, alte organizații

_____
(denumirea, data)

d) Programul lucrărilor este aprobat _____

_____
(denumirea, data)

c) Scopul efectuării auditului (formularea sarcinii):

3. Avizul privind auditul ecologic al întreprinderii corespunde cerințelor capitolului 4 al Regulamentului privind auditul ecologic al întreprinderii, în special:

3.1. Particularitățile condițiilor fizico-geografice și meteorologice ale raionului unde este situată întreprinderea:

temperatura medie anuală a celei mai reci luni _____ grade C, celei mai calde luni _____ grade C;

norma medie anuală a precipitațiilor _____ mm;

direcția predominantă și viteza vântului, m/sec;

forma suprafeței terenului, cotele _____ m;

nivelul apelor freatice _____ m;

caracteristica gradului de drenare a teritoriului;

poluarea potențială a aerului atmosferic.

3.2. Caracteristica întreprinderii:

caracteristică secturilor și sectoarelor principale și producția

caracteristica secției și secțiilor principale și producție,
volumul și tipurile de producție (în unități naturale), volumele serviciilor prestate

---

3.3. Caracteristica planificării raionului unde este situată întreprinderea:

caracteristica amplasării;

amplasarea în raza impactului și zonelor sanitare de protecție, instituțiilor pentru copii, de tratament, altor obiective, care necesită condiții speciale de protecție _____

---

distanța de la masivele locative _____

3.4. Necesitatea în resurse:

de materie primă minerală (tipurile, volumele, caracteristicile, sursele, transportarea): _____

energetice: _____

funciare: _____

acvatice: _____

biologice: _____

de muncă: _____

3.5. Importanța social-economică a obiectului:

3.6. Caracteristica surselor impactului și starea componentelor mediului înconjurător.

3.6.1. Mediul aerului atmosferic:

3.6.1.1. Parametrii surselor organizate de emisii și degajări a substanțelor nocive în aerul atmosferic, analiza posibilităților atingerii normativelor de emisii și degajări maxim admisibile stabilite;

3.6.1.2. Volumele substanțelor nocive emise în aerul atmosferic de către sursele neorganizate:

depozite; _____

materia primă și materialele; _____

ingredientele, volumele; _____

haldele de cenușă;

---

deșeurile de producție; _____

evaporatoare (acumulatoare); _____

gunoiști nesancționate.

3.6.1.3. Lista discordanțelor privind parametrii din proiectele normelor maximal admisibile de emisii, depistate în procesul efectuării auditului și celor existente.

3.6.1.4. Volumul total de emisii nocive _____

3.6.1.5. Concentrația substanțelor nocive în diverse puncte și distanțe de la întreprindere _____

3.6.1.6. Lista surselor principale, care determină:

zona de impact a întreprinderii

3.6.1.7. Analiza activității întreprinderii:

plenitudinea normelor maximal admisibile de emisii, măsurilor privind asigurarea diminuării concentrațiilor pînă la mărimile necesare _____

recomandările privind perfecționarea regimurilor de lucru a întreprinderii _____

3.6.1.8. Analiza eficacității măsurilor întreprinse de către întreprindere _____

3.6.1.9. Analiza eficacității metodelor de control asupra surselor de emisii nocive _____

3.6.1.10. Determinarea contribuției surselor mobile de transport

---

3.6.1.11. Concluzii:

3.6.2. Zgomotele, sursele ionizante, poluarea radioactivă a solurilor, apelor ș.a.m.d.

3.6.3. Mediul acvatic:

3.6.3.1. Caracteristica prizelor de apă

3.6.3.2. Folosirea resurselor acvatice _____

3.6.3.3. Cantitatea și caracteristica apelor reziduale _____

3.6.3.4. Analiza balanței apei la întreprindere _____

3.6.3.5. Controlul _____

3.6.4. Poluarea termică _____

3.6.5. Deșeurile solide industriale, impactul lor asupra componentilor mediului înconjurător:

3.6.5.1. Procesele care formează deșeuri _____

3.6.5.2. Clasificarea deșeurilor _____

3.6.5.3. Eficacitatea metodelor de colectare, depozitare, transportare a deșeurilor _____

3.6.5.4. Metodele de regenerare și utilizare a deșeurilor _____

3.6.5.5. Păstrarea deșeurilor, locurile de păstare _____

3.6.6. Impactul asupra complexului natural:

a) amplificarea chimică, constatată în procesul auditului, în:
aerul atmosferic _____

apele de suprafață și subterane _____
soluri _____

b) impurificarea cu substanțe radioactive:
sursele _____

tipurile _____
răspîndirea _____

3.6.7. Măsurile privind diminuarea impactului și necesitatea măsurilor noi de protecție a mediului înconjurător _____

3.6.8. Materia primă minerală, protecția subsolului, impactul asupra mediului geologic:
Caracteristica mediului geologic _____

3.6.9. Impactul asupra biosferei, protecția regnului vegetal și regnului animal. _____

3.7. Mediul social _____

3.8. Analiza situațiilor de avarie _____

3.9. Evaluarea complexă a nivelului de impact a întreprinderii asupra mediului înconjurător _____

3.10. Analiza eficacității sistemului existent a monitoringului integrat _____

3.11. Măsurile recomandate întreprinderii în scopul asanării mediului înconjurător și îmbunătățirii condițiilor de trai a populației _____

3.11.1. Analiza eficacității măsurilor precedente întreprinse, inclusiv ale măsurilor privind atingerea normelor maximal admisibile de emisii, deversări, a nivelului maximal admisibil de impact fizic (mecanic) _____

3.11.2. Cauzele efectului cuvenit _____

3.11.3. Principii de selectare a complexului suplimentar de măsuri: _____

3.11.4. Tipurile, grupele de măsuri, inclusiv ale celor care permit:
modificarea procesului tehnologic;

sporirea eficacității sistemelor de purificare;

organizarea zonelor de protecție și sanitare de protecție;

scoaterea tensiunii în raioanele amplasării cantităților mari de deșeuri;

diminuarea pînă la nivelul maximal posibil a impactului fizic (mecanic), chimic și biologic;

păstrarea regnului vegetal și animal.

Senzibilitatea de măsuri elaborate pentru cazul imposibilității asigurării

Setul special de măsuri, elaborate pentru cazul imposibilității asigurării securității ecologice, inclusiv conservarea, lichidarea secțiilor, sectoarelor, producțiilor

---

3.12. Recomandările privind componența și etapele documentației de proiect și deviz la realizarea complexului de măsuri, elaborat în procesul auditului.

Necesitatea elaborării documentației de proiect și deviz: studiu tehnico-economic, proiect, proiect de lucru, care prevede complexul de măsuri recomandate _____.

Conținutul materialelor, inclusiv lucrările speciale de protecție a mediului înconjurător: corectarea proiectelor normelor de emisii și deversări maxim admisibile, obiectelor social-culturale ș.a.m.d.

3.13. Recomandările privind asigurarea economică și financiară a realizării măsurilor:

3.13.1. Calcularea costului orientativ al măsurilor: principiile determinării, valorile mijloacelor necesare pentru realizarea măsurilor:

3.13.2. Sursele de finanțare recomandate: _____

3.13.3. Calculele măsurilor întreprinse:

Tabelul

Nr.d/o	Efectul de protecție a naturii	Costul	Posibilitatea atingerii efectului în baza altor măsuri
1	2	3	4

3.13.4. Cuantumul de plată pentru folosirea specializată a resurselor naturale recomandat întreprinderii (ținând cont de etapele realizării măsurilor):

3.14. Concluzii: _____

Executorul general

" _____ " _____ 199__

Executorii

" _____ " _____ 199__